

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ÚSTÍ NAD LABEM, PALACHOVA 400/37,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

**Preventivní
program školy**

Školní rok 2022/2023

Mgr. Klára Udatná

29. 9. 2022

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Základní škola Ústí nad Labem, Palachova 400/37, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele školy	Mgr. Marek Plch
Telefon	+420 724 007 023
E-mail	reditel@zspalachova.cz

Jméno a příjmení zástupkyně ředitele školy a výchovné poradkyně	Mgr. Jitka Olšaníková
Telefon	+420 727 945 287
E-mail	jitka.olsanikova@zspalachova.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence (MP)	Mgr. Klára Udatná
Telefon	+420 475 210 376 +420 725 098 488
E-mail	klara.udatna@zspalachova.cz

Jméno a příjmení zástupkyně ředitele školy a výchovné poradkyně (VP)	Mgr. Helena Čechurová
Telefon	+420 475 210 376 +420 725 098 488

PPŠ vypracoval (a):	Mgr. Klára Udatná	Datum, podpis
---------------------	-------------------	---------------

	Datum	Podpis ředitele školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s MPP		
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP		

Obsah

A.	Zmapování situace ve škole pro stanovení cílů PPŠ	3
B.	Cíle vyplývající ze zmapování situace	4-6
C.	Strategie a metody dosahování cílů, formy realizace PPŠ	6-12
I.	Práce pedagogického sboru a vedení školy.....	6-8
II.	Spolupráce školy s rodiči.....	9
III.	Program preventivních aktivit pro žáky školy.....	10-11
IV.	Spolupráce s okolím školy.....	12
V.	Evidence a způsob vyhodnocení PPŠ.....	12
VI.	Přílohy.....	12

Použité zkratky:

MP – metodik prevence

VP – výchovný poradce

ŘŠ – ředitel školy

ZŘŠ – zástupkyně ředitele školy

PPŠ – preventivní program školy

RCH – rizikové chování

TU – třídní učitel

NL – návykové látky

TH – třídnická hodina

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE PRO STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

1. Popis současného stavu ve škole

Škola leží blízko centra krajského města Ústí nad Labem v klidné čtvrti Klíše, není tedy školou sídlištního typu. Sestává z jedné dvoupatrové budovy. Navštěvuje ji nyní celkem 498 žáků. Do každé třídy dochází v průměru 20–28 žáků. Celkem je ve škole 22 tříd.

Z oblasti rizikového chování pedagogové na naší škole poukazují na občasný výskyt drobných konfliktů mezi žáky ve třídách, nebo mezi třídními kolektivy, záškoláctví a užívání návykových látek – tabákových výrobků.

Vzhledem k současné situaci na Ukrajině naše škola přijala od března do konce září roku 2022 celkem 88 ukrajinských žáků. Preventivní program školy se tedy zaměří především na zapojení těchto žáků do výuky a samozřejmě kolektivu.

2. Hodnocení situace v oblasti rizikového chování ve škole z hlediska rodičů žáků

Z diskusí na třídních schůzkách největší starosti rodičům dělají vztahy ve třídách, zneužívání lehkých drog (tabákových výrobků) na 2. st. a záškoláctví. Škola by se podle rodičů měla zaměřit na rozvíjení vzájemných vztahů a spolupráce.

3. Hodnocení situace v oblasti rizikového chování ve škole z hlediska žáků

Žáci jsou s klimatem školy vcelku spokojeni, v některých třídách žáci potvrzují drobné konflikty mezi spolužáky. Je potřeba se tedy na třídnických hodinách zaměřit na vzájemnou komunikaci, spolupráci, toleranci a ochotu pomáhat si.

4. Hodnocení PPŠ minulého školního roku

Prevence se stala samozřejmou součástí tematických plánů jednotlivých předmětů a stejně tak se dotýká i mimoškolních aktivit žáků.

Ve školním roce 2021/2022 byl úspěšně dokončen program Etické dílny pod záštitou organizace Hope4Kids financovaný z dotací Ústeckého kraje. Jednotlivé přednášky realizoval Mgr. Josef Kostecký, a to napříč všemi ročníky. Obsah viz PPŠ 2021/2022.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací. **Hlavním cílem PPŠ však bude začlenění žáků z Ukrajiny do kolektivů a výuky.**

Pro nově příchozí žáky je nastalá situace samozřejmě velmi psychicky náročná a úkolem školy je co nejvíce těmto žákům usnadnit zapojení do kolektivu v jednotlivých třídách.

Dlouhodobé cíle PPŠ odpovídají Národní strategii MŠMT primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027

Krátkodobé cíle PPŠ jsou zformulovány na období jednoho roku a diferencovány podle vymezení níže uvedených cílových skupin.

Vymezení cílových skupin

Žáci školy

- žáci 1. stupně
- žáci 2. stupně

Pedagogičtí pracovníci a ŠMP

Rodiče dětí a veřejnost

Ostatní subjekty

- orgány státní správy a samosprávy
- neziskové organizace

Rozdělení cílů podle cílových skupin

Preventivní program školy jako součást Školního vzdělávacího programu si klade za cíl vést žáky ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací.

Žáci školy

Žáci 1. stupně

- zapojit žáky do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole
- vést žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem
- rozvíjet sociální dovednosti žáků (navazování zdravých vztahů s ostatními, respektování osobnosti jiných žáků, umění týmové práce, konstruktivní řešení konfliktu, otevřená komunikace, schopnost pomoci)
- zlepšit klima ve třídách
- aktivně vyplňovat volný čas žáků
- ukrajinské žáky ihned zapojit do kolektivu

Žáci 2. stupně

- zapojit žáky do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole
- vést žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem
- vytváření a podpora zdravých vztahů při přechodu na 2. stupeň
- zmapovat atmosféru ve třídách, zejména v nově spojených třídách
- zlepšit klima ve třídách
- omezit záškoláctví a vandalismus
- aktivně vyplňovat volný čas žáků
- ukrajinské žáky ihned zapojit do kolektivu (Ve školním roce 21/22 procházeli adaptačním obdobím, které trvalo 1 měsíc a během něhož byli žáci věkově odpovídající 2. stupni ZŠ v jedné třídě bez ohledu na věk.)

Pedagogičtí pracovníci a ŠMP

- spolupracovat s třídními učiteli při zachycování varovných signálů s možností rozvoje rizikového chování u žáků a tříd
- zapojit TU do aktivit s tř. kolektivem
- zajišťovat metodické vedení učitelů v oblasti rizikového chování žáků a zvyšovat informovanost pedagogů v oblasti prevence
- sebevzdělávání – dle nabídky DVPP
- vzdělávání pedagogů – dle nabídky DVPP

Rodiče dětí a veřejnost

- nabízet individuální konzultace
- komunikace s rodiči o problematice šikany, záškoláctví a vztahů mezi dětmi – třídní schůzky
- v případě nastalých problémů v co nejkratším časovém rozmezí organizovat individuální schůzky s preventivním týmem školy a třídním učitelem

Ostatní subjekty

- spolupracovat s orgány státní správy a samosprávy (Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje, Magistrát města Ústí nad Labem, Policie ČR, OSPOD, apod.)

C. STRATEGIE A METODY DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ, FORMY REALIZACE PPŠ

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. Oblasti přímé práce pedagogů

Vedení školy je v úzkém kontaktu s pedagogickým sborem školy, dále sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Zároveň se snaží společnými aktivitami podporovat a prohlubovat vzájemné vztahy v kolektivu pedagogického sboru. Účastní se v případě potřeby zásadních setkání rodiny a školy. Cílem takových setkání je stanovení nápravných opatření s důrazem na odpovědnost žáka, školy i zákonných zástupců.

- realizovat mimoškolní akce pro žáky 2. stupně školy
- realizovat kohezní pobyty pro žáky 1. stupně
- diagnostika sociálního klimatu třídních kolektivů
- poskytovat pravidelné třídnické hodiny (1x měsíčně)
- spolupracovat s orgány státní správy
- nabízet individuální schůzky rodičům

- komunikace s rodiči o problematice šikany, záškoláctví a vztahů mezi dětmi – třídní schůzky
- nabídka volnočasových aktivit pro žáky 1. a 2. stupně
- zapojit rodiče do sociálního dění ve škole
- realizace programů primární prevence dle nabídky neziskových organizací a Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje

2. Plán vzdělávání ŠMP a dalších pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

Pedagogickým pracovníkům jsou v průběhu celého školního roku pravidelně zasílány nabídky dalšího vzdělávání. Dále je zaměstnancům umožněno se nabízených seminářů a workshopů zúčastnit bez nutnosti nahrazování neodučených hodin. Pedagogové této možnosti využívají a účastní se nabízených seminářů dle vlastního výběru.

3. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

ŠMP spolupracuje s celým pedagogickým sborem a zajišťuje metodické vedení činnosti učitelů v oblasti prevence rizikového chování. Vzájemné předávání informací probíhá na pravidelných poradách, které se konají pravidelně-jednou měsíčně. Osobní konzultace je možná kdykoli po dohodě.

Preventivní tým

- **školní metodik prevence:** Mgr. Klára Udatná
- **výchovná poradkyně:** Mgr. Helena Čechurová, Mgr. Jitka Olšaníková

ŠMP - zpracovává PPŠ

- vyhledává a mapuje problémy v jednotlivých kolektivech
- koordinuje aktivity školy zaměřené na prevenci RCH
- v případě výskytu RCH organizuje a realizuje výchovné komise, v méně závažných případech RCH realizuje a vede jednotlivé pohovory s rodiči, žáky a jejich třídními učiteli
- kontaktuje odborného pracoviště v případě výskytu závažného RCH
- poskytuje poradenské služby žákům a rodičům

VP - poskytování poradenských služeb žákům a rodičům

- aktivně spolupracuje s metodikem prevence při řešení problémů v kolektivech, při záškoláctví a dalších projevech RCH

- spolupracuje s MP na organizaci a vedení pohovorů se žáky a jejich rodiči v případě výskytu RCH

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce, seznámení s PPŠ, další aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Při realizaci PPŠ má své nezastupitelné místo spolupráce s rodiči. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění ve škole zejména prostřednictvím systému Bakalář a webových stránek školy. Na třídních schůzkách a v konzultačních dnech jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí. K vyřešení problémů mají rodiče možnost využít konzultačních hodin metodika prevence a výchovného poradce, samozřejmě mohou telefonicky, nebo osobně kontaktovat všechny pedagogické pracovníky.

Pro rodiče ukrajinských žáků byly zorganizovány třídní schůzky s překladatelkou, byli tak seznámeni se základními pravidly školy a systémem výuky jejich dětí.

Všechny výchovné problémy jsou řešeny pohovorem s rodiči, třídním učitelem, výchovnou poradkyní a metodikem prevence. O pohovoru je učiněn zápis, jehož jednu kopii dostane k dispozici zákonný zástupce žáka a jedna kopie je založena do dokumentace vedené metodikem prevence. V méně závažných případech je pohovor veden pouze třídním učitelem, který si záznam o pohovoru se žákem, nebo zákonným zástupcem žáka zakládá do vlastní složky. V případě potřeby zasedá výchovná komise, jejíž členy jsou metodik prevence, výchovný poradce a jeden zástupce vedení školy – ředitel školy, nebo zástupkyně ředitele školy.

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností MP, možnostmi pomoci a PPŠ

Žáci jsou informováni o funkci MP svými třídními učiteli a mohou vyhledat MP osobně během jeho konzultačních hodin, nebo formou projektu „Nenech to být“, do něhož je škola zapojena. Žáci budou s aplikací „Nenech to být“ seznámeni formou letáků rozdaných jejich třídními učiteli.

Konzultační hodiny MP: pondělí 11:25 – 12:10, kabinet VP a MP v 1. patře budovy školy

2. Specifická všeobecná prevence pro žáky ve výuce, která je součástí ŠVP

Všeobecná prevence pro žáky je, jak již bylo výše řečeno, součástí Školního vzdělávacího programu. Je samozřejmostí, že vyučující aktivně zapojují určitá preventivní témata do výuky. Např. v občanské výchově jsou to témata typu: mimořádné události, komunikace v kolektivu; dále v přírodopisu sexuální výchova, antikoncepce; v chemii složení drog, negativní účinky konzumace drog... apod.

Preventivní aktivity poskytované externím realizátorem pro šk. rok 2022/2023

V tomto školním roce je na první pololetí prozatím naplánována přednáška „**Sex, AIDS a vztahy**“ spojená s koncertem pop-rockového sboru **Fusion pro 8. a 9. ročníky**.

Dále bychom ve druhém pololetí navázali na spolupráci s programem **EXIT TOUR**, což je atraktivní vzdělávací program **pro 4. – 9. třídy**, který svým obsahem splňuje požadavky Ministerstva školství na zajištění Preventivního programu školy.

3. Nespecifická prevence – volnočasové aktivity pro žáky atd.

Název aktivity, akce, kroužku	Vedoucí programu
Výtvarný kroužek, 1. stupeň	L. Machajová
Výtvarný kroužek, 1. stupeň	L. Jamborová
Výtvarný kroužek, 1. stupeň	Bc. M. Kettnerová

Keramika, 1. stupeň	Bc. M. Kettnerová
Keramika, 2. stupeň	Bc. M. Kettnerová
Keramika, 2. stupeň	L. Jamborová
Keramika pro učitele	L. Jamborová
Tenisová škola	Mgr. J. Sobotka
Taneční kroužek, 1. stupeň	L. Hejduková
Dramatický kroužek, 1. stupeň	M. Paulová Lojková
Jóga, 1. stupeň	Bc. A. Krupicová

Akce	Cílová sk.	Realizátor
Lyžařský kurz	1. i 2. stupeň	ŘŠ
Cykloturistický kurz	2. stupeň	ŘŠ
Ozdravné pobyty	1. i 2. stupeň	TU
Podzimní toulání	1. stupeň	TU

ŘŠ – ředitel školy

TU – třídní učitel

MP – metodik prevence

IV. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Název instituce
Pedagogicko-psychologická poradna, Ústí nad Labem
Speciálně-pedagogické centrum, Ústí nad Labem
SPC Ústí nad Labem, Demosthenes
Středisko výchovné péče, Ústí nad Labem
Magistrát města Ústí nad Labem - OSPOD
Poradna pro integraci, Ústí nad Labem

V. EVIDENCE A ZPŮSOB VYHODNOCENÍ PPŠ

- Hodnocení akcí po jejich realizaci, hodnocení žáky – dotazníky, diskuse
- Záznamy o projednávání RCH žáků uloženy u MP

VI. PŘÍLOHY

Program proti šikaně – viz METODICKÝ POKYN MŠMT:

<http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-aktualizuje-metodicky-pokyn-k-reseni-sikany-ve-skolach>